Κυριακή των Βαΐων: Ευλογημένος ο Ερχόμενος (Φώτης Κόντογλου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 6 Απριλίου, 2012

Εκείνος που έχει θρόνο τον ουρανό και υποπόδιο τη γη, ο γυιός του Θεού και ο Λόγος του ο συναΐδιος, σήμερα ταπεινώθηκε και ήρθε στη Βηθανία απάνω σ' ένα πουλάρι. Και τα παιδιά των Εβραίων τον υποδεχθήκανε φωνάζοντας: «Ωσαννά εν τοις υψίστοις, ευλογημένος ο ερχόμενος, ο βασιλιάς του Ισραήλ».

Οι πολέμαρχοι του κόσμου, σαν τελειώνανε τον πόλεμο και βάζανε κάτω τους οχτρούς τους, γυρίζανε δοξασμένοι και καθίζανε απάνω σε χρυσά αμάξια για να μπούνε στην πολιτεία τους. Μπροστά πηγαίνανε οι σάλπιγγες κι οι σημαίες κ' οι αντρειωμένοι στρατηγοί και πλήθος στρατιώτες σκεπασμένοι με σίδερα άγρια και βαστώντας φονικά άρματα γύρω σ' ένα αμάξι φορτωμένο με λογής λογής αρματωσιές και σπαθιά και κοντάρια παρμένα από το νικημένο έθνος.

Όλοι οι πολεμιστές ήτανε σαν άγρια θηρία σιδεροντυμένα, τα κεφάλια τους ήτανε κλειδωμένα μέσα σε φοβερές περικεφαλαίες, τα χοντρά και μαλλιαρά χέρια τους ήτανε ματωμένα από τον πόλεμο, τα γερά ποδάρια τους περπατούσανε περήφανα και τεντωμένα, σαν του λιονταριού που ξέσκισε με τα νύχια του το ζαρκάδι και τανύζεται με μουγκρητά και φοβερίζει τον κόσμο. Ύστερα ερχότανε το χρυσό τ' αμάξι του πολεμάρχου, που καθότανε σ' ένα θρονί πλουμισμένο μ' ακριβά πετράδια, περήφανος, ακατάδεχτος, φοβερός, που δεν μπορούσε να τον αντικρύσει μάτι δίχως να χαμηλώσει και βαστούσε το τρομερό σκήπτρο του, που κάθε σάλεμά του ήτανε προσταγή, δίχως ν' ανοίξει τα στόμα του αυτός που το κρατούσε.

Άλογα ανήμερα, ήτανε ζεμένα σ' αυτά τ' αμάξι, με λουριά χρυσοκεντημένα με γαϊτάνια και περπατούσανε κι αυτά καμαρωτά και περήφανα σαν τους ανθρώπους. Ένα κορίτσι έμορφο σαν νεράιδα, μεταξοντυμένο, βαστούσε ένα χρυσό στεφάνι απάνω από το κεφάλι του νικητή, κι άλλα κορίτσια κι αγόρια ρίχνανε λιβάνια κι άλλα μυρουδικά σε κάποια μεγάλα θυμιατήρια όμοια με μανουάλια.

Από πίσω έρχόνταν οι σκλάβοι άντρες και γυναίκες κι όποιοι ήτανε άρρωστοι και λαβωμένοι, τους σέρνανε και τους χτυπούσανε οι στρατιώτες. Όση δόξα είχανε αυτοί που πηγαίνανε μπροστά, άλλη τόση καταφρόνεση και δυστυχία είχανε όσοι ακολουθούσανε από πίσω. Αυτοί ήτανε δεμένοι με σκοινιά και μ' αλυσίδες, πολλοί

πιστάγκωνα, κουρελιασμένοι, πληγιασμένοι, κίτρινοι σαν πεθαμένοι από τα μαρτύρια κι από την αγρύπνια. Πολλοί ήτανε μισόγυμνοι κ' οι πλάτες τους ήτανε μελανιασμένες από το βούνευρο. Ανάμεσά τους ήτανε γυναίκες, παρθένες ντροπιασμένες, κλαμένες μανάδες με αθώα μωρά στην αγκαλιά τους, γρηές που βαστούσανε τα εγγόνια τους από το χέρι, όλες κατατρομαγμένες σαν τα αρνιά που τα πάνε στον μακελάρη. Γύρω ο κόσμος έκανε σαν τρελλός και φώναζε και δόξαζε τον νικητή κι από πολλά στόματα τρέχανε αφροί. Αλαλαγμός έβγαινε σαν καπνός απ' όλη την πολιτεία. Αυτή την παράταξη τη λέγανε «θρίαμβο».

Έναν τέτοιον θρίαμβο έκανε κι ο Χριστός σήμερα, ο άρχοντας της ειρήνης και της αγάπης. Μα, όπως τα άλλαξε όλα και τα έκανε ανάποδα απ’ ό,τι συνηθίζανε οι άνθρωποι, έτσι κι ο θρίαμβος που έκανε, ήτανε θρίαμβος της φτώχειας και της ταπεί-νωσης. Ο Ρωμαίος ύπατος ήτανε καθισμένος απάνω σε θρόνο και σε χρυσό αμάξι, μα ο Χριστός ήτανε καβαλικεμένος απάνω σ' ένα πουλάρι, σ' ένα γαϊδουρόπουλο, πούνε το πιο ταπεινό και καταφρονεμένο ανάμεσα στα ζώα.

Κι' ο ίδιος ήτανε ταπεινός, πράος, ήσυχος, φτωχοντυμένος, κατά την προφητεία που έλεγε: «Είπατε τη θυγατρί Σιών· Ιδού ο βασιλεύς σου έρχεταί σοι πράος και επιβεβηκώς επί όνον και πώλον, υιόν υποζυγίου». Το χέρι του δεν βαστούσε σκήπτρο, αλλά βλογούσε τον κόσμο. Από πόλεμο ερχότανε και κείνος, μα έναν πόλεμο πολύ δυσκολοκέρδιστον, πόλεμο καταπάνω στην κακία και στην ψευτιά και στην υποκρισία και στη φιλαργυρία. Και δεν πήγαινε να ξεκουραστεί απ’ αυτόν τον πόλεμο, αλλά πήγαινε ν' αρχίσει άλλον, πιο σκληρόν, και να στεφανωθεί μ' αγκαθένιο στεφάνι και να δαρθεί και να περιπαιχθεί και στο τέλος να καρφωθεί απάνω σ' ένα ξύλο σαν κακούργος.

Δεν ήτανε τριγυρισμένος από αγριεμένους υποταχτικούς, αλλά από άκακους ψα-ράδες, καταφρονεμένους σαν και κείνον. Κι ούτε έσερνε από πίσω του σκλάβους τυραννισμένους, αλλά ανθρώπους που τους ελευθέρωσε από τη σκλαβιά του διαβόλου και πεθαμένους που αναστηθήκανε από τη φωνή του. Σάλπιγγες και τούμπανα δεν φωνάζανε για να τον δοξάσουνε, αλλά παιδιά αθώα που συμβολίζανε την απλότητα που έχουνε οι χριστιανοί και που φωνάζανε «Ευλογημένος ο ερχόμενος» και κρατούσανε αντί για σημαίες και για μπαϊράκια κλαδιά πράσινα των δέντρων. Κλαδιά χλωρά και ρούχα στρώνανε χάμω για να πατήσει το γαϊδούρι και να περάσει. Κι αυτό το βλογημένο πήγαινε με σκυμμένο το κεφάλι, ταπεινό, ανήξερο, σηκώνοντας τον Χριστό που καθότανε πρωτύτερα απάνω στα τρομερά εξαφτέρουγα σεραφείμ που είναι από φωτιά. Δεν αξιώθηκε να τον σηκώσει κανένα χρυσό αμάξι, μητε άλογο άκριβοσελωμένο, μητε καμμιά κούνια που να τη βαστάνε αντρειωμένοι βαστάζοι, αλλά τον σήκωνε το γαϊδούρι. Ποιο μάτι δεν δακρύζει άμα συλλογιστεί αυτό το μυστήριο!

Ο Χριστός αναποδογύρισε όσα είχε για σωστά και για αληθινά ο αμαρτωλός ο

άνθρωπος. Ποιος όμως είναι σε θέση να νοιώσει την ελευθερία που μας έφερε και να ακολουθήσει το πουλάρι με το σκοινένιο καπίστρι κι όχι τ' αφρισμένα τάλογα που χλιμιντράνε καμαρωτά και να μη μπει στη Ρώμη με τα πολλά τα είδωλα, παρά να μπει μαζί με τον βασιλιά της ειρήνης στην Απάνω Ιερουσαλήμ;

Πολλοί, που είναι σοβαροί άνθρωποι, θα πούνε πως δεν τα καταλαβαίνουνε αυτά και πως τα παιδιά παιδιακίζουνε κ' οι άντρες αντρειεύουνται. Τα ίδια λέγανε κ' οι αρχιερείς κ' οι σπουδασμένοι. «Ιδόντες δε οι αρχιερείς και γραμματείς τα θαύματα α εποίησε και τους παίδας κράζοντας εν τω ιερώ και λέγοντας: Ωσαννά τω υιω Δαυίδ, ηγανάκτησαν και είπον αυτώ: Ακούεις τι ούτοι λέγουσιν; Ο δε Ιησούς λέγει αυτοίς: Ναι· ουδεποτε ανέγνωτε ότι «εκ στόματος νηπίων και θηλαζόντων κατηρτίσω αίνον;» Και καταλιπών αυτούς εξήλθεν έξω της πόλεως». Οι αρχιερείς κ' οι γραμματείς διαβάσανε τον ψαλμό του Δαυίδ που έλεγε πως θα προϋπαντήσουνε τον Χριστό τα νήπια και δεν πιστέψανε ωστόσο σ' αυτόν που υμνολογούσανε. Αμή εμείς που διαβάσαμε στο σημερινό Ευαγγέλιο και τον ψαλμό κι αυτά που είπε ο Χριστός στους Εβραίους, δεν θα κριθούμε πιο αυστηρά αν δεν τον πιστέψουμε; Η ματαιότητα κ' η περηφάνεια μάς κάνουνε να μην καταδεχόμαστε να παμε μαζί με τη φτωχή συνοδεία του, ντρεπόμαστε να ακολουθήσουμε ένα αρχηγό που πάει καβαλικεμένος απάνω σ' ένα γαϊδούρι. Τα ταπεινά, τα φτωχικά, δεν τα θέλουμε. Μα μπορεί να γίνει χριστιανός όποιος δεν αγαπά αυτά που αγάπησε ο Χριστός;

Χθες, Σάββατο, ανάστησε έναν πεθαμένο άνθρωπο, τον Λάζαρο. Ποιος ήτανε αυτός ο Λάζαρος; Κανένας επίσημος άνθρωπος, κανένας τρανός; Ο Λάζαρος ήτανε φτωχός, χωριάτης, κι όπως λέγει το Ευαγγέλιο, ήτανε φίλος του Χριστού, που είχε φίλους όλους τους ανθρώπους. Έναν φίλο σημειώνει το Ευαγγέλιο πως είχε ο Χριστός στον κόσμο, κι αυτός ήτανε φτωχός κι αγράμματος. Μα ποιος από μας αγαπά αυτή την πλούσια φτώχια του Χριστού; Απ' όπου λείπει ο Χριστός, εκεί είναι η φτώχια η αληθινή, όπως απ’ όπου λείπει ο Χριστός λείπει κ' η ζωή η αληθινή και βασιλεύει ο θάνατος. Αυτό θα το καταλάβεις καλώτατα αν γυρίσεις και δεις γύρω σου κι ακουμπήσεις το κεφάλι σου και συλλογιστείς. Πού είναι εκείνοι οι Ρωμαίοι κ' οι παντοδύναμοι αφέντες που κάνανε τους θριάμβους οπού ιστορήσαμε πρωτύτερα; Τι γινήκανε κι αυτοί κι οι μυριάδες που τους προσκυνούσανε και που γονατίζανε μπροστά τους σαν τα καλάμια που τα γέρνει ο βοριάς; Ποιος τους φέρνει στον νου του εξόν κάποιοι που γράφουνε τα ιστορικά εκείνου του καιρού; Κορμιά, ψυχές, θρονιά, διαμαντόπετρες, άλογα, περηφάνειες, φοβέρες, φωνές, όλα πέσανε σ' έναν λάκκο και χαθήκανε και σβύσανε σαν να μη γινήκανε ποτές. Και τι απόμεινε από όλα τούτα στις καρδιές των ανθρώπων; Τίποτα κι ακόμα πιο λίγο από τίποτα.

Πλην ο άνθρωπος είναι άπιστος ακόμη και σ' αυτά που βλέπει και σ' αυτά που πιάνει με τα χέρια του και τραβά τον δρόμο που τραβήξανε και κείνοι και σέρνει με ευχαρίστηση το άρμα του Νέρωνα, γιατί είναι «νεύρον σιδηρούν ο τράχηλός του». Τ' αυτιά του είναι σφαλιχτά σε Κείνον που λέγει: «Εγώ ειμί Θεός πρώτος και εις τα

επερχόμενα εγώ ειμί. Εγώ βοσκήσω τα πρόβατά μου και εγώ αναπαύσω αυτά». Εκείνος που καθότανε απάνω στο γαϊδούρι, εκείνος είναι ζωντανός μέσα στις απλές ψυχές στον αιώνα κ' είναι για δαύτες θροφή, πηγή αθανασίας, χαρά και αγαλλίαση, κατά τον λόγο που λέγει : «Ευφρανθήσεται καρδία ζητούντων τον Κύριον». Ναι, όποιος ένοιωσε τη χαρά του Χριστού, είναι σαν τον πεθαμένο που αναστήθηκε. Στον κόσμο υπάρχουνε πονεμένοι λογής λογής. Όσοι πονάνε στο κορμί και στην ψυχή κι ο πόνος τους καθαρίζει και τους πηγαίνει στον Θεό, αυτοί είναι οι αγαπημένοι του Χριστού και περπατάνε στη στράτα του με το φως του το παρηγορητικό. Οι άλλοι υποφέρουνε άγονα. Γι’ αυτό ο απόστολος Παύλος γράφει στους Κορινθίους: «Νυν χαίρω, ουχ ότι ελυπήθητε, αλλ' ότι ελυπήθητε κατά Θεόν, ίνα εν μηδενί ζημιωθήτε εξ ημών. Η γαρ κατά Θεόν λύπη μετάνοιαν εις σωτηρίαν αμεταμέλητον κατεργάζεται· η δε του κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται». Γι' αυτούς που ελπίζουνε στον Θεό, δεν μετάλλαξε ο Χριστός τον άγονον ίδρωτά τους σε ιδρώτα σωτηρίας, «ιδρώτα ιδρώτι», αλλά θρηνούνε και πονάνε παντοτινά σαν τους ειδωλολάτρες, σφαζόμενοι με τα μαχαίρι της μοίρας. Γι' αυτούς δεν άλλαξε ο Χριστός τον ιδρώτα της αγωνίας τους σε ιδρώτα της προσευχής και της ελπίδας. Όποιος δεν πιστεύει στον Χριστό και στο Ευαγγέλιο, είναι πεθαμένος, αφού δεν υπάρχει αληθινή ζωή μέσα του. Γιατί ζωή δεν θα πει να ανασαίνεις και να περπατάς και να τρως και να πίνεις, αλλά να νοιώθεις τη χάρη της αθανασίας. Τότε θα μπορείς να ψάλεις μαζί με τον υμνωδό τούτο το εξαίσιο απολυτίκιο:

«Την κοινήν ανάστασιν προ του σου πάθους πιστούμενος, εκ νεκρών ήγειρας τον Λάζαρον, Χριστέ ο Θεός. Όθεν και ημείς, ως οι παίδες, τα της νίκης σύμβολα φέροντες, σοι τω νικητή του θανάτου βοώμεν. Ωσαννά εν τοις υψίστοις, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου».

ΚΙΒΩΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΙΔΑΧΗΣ
ΕΤΟΣ Β’ ΜΑΡΤΙΟΣ 1953 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15

(Πηγή: Ι. Μ. Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου)